

בחינת זני משמש

חוות מטעים החולה, 2001

יעל גרינבלט אברון, שמעון אנטמן
גלית רדל, צביקה חבלין, טיטו נתנזון

בחוות מטעים בחולה הוקמה חלקת זני משמש, מטיפוח של ספי בן דור. מטרת המחקר היא לבחון את הזנים על תכונותיהם השונות ולמצוא זנים מעניינים נוספים על הזן הנפוץ רעננה.

בשנת 97 ניטעו 12 זנים, 98 – נוספו 11 זנים וב 99- ניטעו 19 זנים נוספים. בשנת 2000, נקטף הפרי הראשון בחלקה.

המדדים שנבדקו:

רישום פנולוגי לפריחה והבשלה.

יבול, וגודל פרי

תכונות הזן בקטיף ובחיי מדף. בקטיף נבדק אחוז הכ.מ.מ.

הפרי הושם בחיי מדף למשך 4 ימים בטמפרטורה של 20° .

בקטיף ולאחר חיי המדף הוערך הפרי לאיכות.

נרשמו: מראה, צבע לחי, אחוז כיסוי הצבע, צבע ציפה, גודל גלעין.

טעם, חמיצות וניחוח.

ומוצקות לאחר חיי מדף.

בזנים מנטיעת 1999, הושאר מעט פרי להתבוננות ראשונית בלבד. אך מוקדם להתחיל ללמוד על תכונותיהם.

תאור הזנים:

רעננה – זן ייחוס, יבול טוב, גודל פרי בינוני.

21 - זן בעל לחי אדום מנוקד בכיסוי חלקי, פרי קטן מאוד, יבול טוב. הפרי מתקמח מהר, ונושר מיד עם הבשלתו. התרכך מהר בחיי מדף. רב הפרי שהתקבל היה על ענפים חד שנתיים. נושא פרי על דורבנות בענפים דו שנתיים.

28 - זן בעל לחי אדום, פרי בעל גודל בינוני קטן, יבול נמוך מאוד. התפר שקוע ונשאר ירוק בהבשלה, צורת הפרי לא רגולרית. נושר מיד עם הבשלתו. התרכך והתקמח בחיי מדף. טעמו חמוץ, לא מצטיין בטעם. נושא פרי על ענפים חד ודו שנתיים.

311 – זן בעל לחי אדום מנוקד, ציפה כתומה. יבול נמוך, גודל בינוני. גלעין גדול. צורה לא רגולרית. נושר לפני הבשלה מלאה. מבשיל ומתרכך על העץ מהר מאוד.

303 - זן בעל לחי אדום, יבול נמוך פרי קטן עד בינוני. מוארך. חסר ניחוח. גלעין צמוד וגדול. משתמר על העץ ובחיי מדף, פרי חמוץ. נושא פרי על חד שנתיים, ועל דורבנות דו ותלת שנתיים.

309 - יבול טוב, פרי בינוני בגודלו. לחי אדום, גלעין קטן, אזור התפר שקוע, הפרי בשרני ואחיד. הפרי נשמר על העץ ובחיי מדף במוצקות גבוהה מאוד. נושא פרי על דו שנתי בעיקר.

- 208 - יבול טוב, פרי גדול מאד. פרי פחוס, לא סימטרי, אחיד בהבשלה. מרקם סיבי. פרי בשרני, מעט קמחי. הגלעין קטן חצי צמוד. נשמר טוב על העץ ובחיי מדף. נושא פרי על ענפים חד ורב שנתיים.
- 25 – יבול נמוך מאוד – פירות בודדים. פרי גדול. לחי אדום, ציפה צהובה. לא אחיד בשרני גלעין קטן. טעים חסר ניחוח. מתרכך מעט בחיי מדף ומקבל עסיסיות.
- 241 - יבול בינוני, פרי גדול מאוד ובשרני. טעם טוב עסיסי. לחי צהוב. הפרי מוצק אחרי חיי מדף. נושא פרי על ענפים בוגרים בלבד.
- 123 - יבול טוב, פרי גדול יפה ומבריק מעט פחוס, ציפה כתומה לחי אדום. טעם טוב ועסיסי, הפרי נשמר על העץ ובחיי מדף. יתכן ורגיש למכות שמש. נשיאת פרי על דורבנות.
- 45 – יבול נמוך מאוד. גודל פרי בינוני. נושר לפני קטיף. לחי אדום מנוקד, ציפה כתומה. טעם טוב. מתרכך מאוד בחיי מדף.
- 120 - יבול טוב, פרי בגודל בינוני, פרי פחוס לא סימטרי. גלעין גדול. לחי אדום. טעם טוב, מתרכך בחיי מדף. נשיאת פרי על ענפים חד ורב שנתיים.
- 22 - יבול נמוך מאוד – פירות בודדים. פרי בינוני – גדול. לא אחיד בגודלו. סדוק. לחי אדום. ציפה כתומה. טעם בינוני, חמוץ. מתרכך בחיי מדף.
- 310 – יבול בינוני. גודל פרי גדול מאוד. אחיד עסיסי ובשרני. פרי יפה ומבריק, לחי אדום. גלעין חצי צמוד. מוצק בחיי מדף. יתכן ורגיש למכות שמש.
- 97 – יבול בינוני נמוך. גודל פרי בינוני. לחי אדום מנוקד. ציפה כתומה. מעט מוארך, תפר שקוע. מרקם קמחי. טעם טוב, מוצק בחיי מדף.
- 233 – יבול נמוך. גודל פרי בינוני. ציפה צהובה. תפר מעט שקוע. פרי טעים, עסיסי ואחיד. מתרכך בחיי מדף.
- 320 – יבול בינוני. פרי קטן. צבע יפה, כתום מבריק, לחי אדום. ציפה כתומה. תפר שקוע באזור העוקץ. גלעין גדול. טעים מאוד בעל ניחוח טוב. התרכך מעט בחיי מדף.
- 75 – יבול בינוני. גודל פרי בינוני. לחי אדום, ציפה כתומה. עסיסי בשרני, גלעין קטן מעט צמוד. תפר שקוע. מתרכך מאוד בחי מדף.
- 162 – יבול בינוני. פרי גדול. לא סימטרי. טעם טוב ועסיסי. מתמוטט בחיי מדף.
- 224 - יבול טוב, גדול פרי גדול. קיימת אי אחידות גדולה בגודל. אזור התפר שקוע בחלקו. גלעין צמוד בחלקו. השנה הפרי התרכך בחיי מדף. נישא על דורבנות.
- 34 - יבול טוב. פרי גדול. לחי אדום ציפה צהובה. לא סימטרי. פרי טעים, מרקם קמחי, בעל ניחוח. מתרכך מאוד בחיי מדף. נישא פרי על ענפים מבוגרים.
- 176 - יבול טוב, פרי בינוני בגודלו, אחיד. לחי אדום, ציפה כתומה. תפר שקוע, מרקם קמחי. משתמר טוב בחיי מדף. נושא פרי על ענפים חד ורב שנתיים.
- 322 – יבול בינוני טוב. פרי גדול לא סימטרי. קליפה מבריקה, לחי אדום. ציפה כתומה. טוב טעם. בשרני וגלעין קטן. מתמוטט בחיי מדף.
- 223 – יבול טוב. גודל פרי בינוני, מעט מוארך, לחי אדום, ציפה צהובה- כתומה. טעם- לא איכותי. חמוץ ויבש, חסר ניחוח. חיי מדף טובים מאוד.
- 152 - יבול נמוך פירות בודדים, פרי קטן, פחוס, לא סימטרי. לחי אדום כהה. אזור תפר שקוע. טעים מאוד, בעל ניחוח עז, עסיסי מאוד, בשרני, גלעין קטן. השתמרות טובה בחיי מדף.

שם הזן	כמ"מ בתחילת קטיף 2000	כמ"מ בתחילת קטיף 2001	חמיצות	גודל גלעין	טעם (5-1)	מראה (5-1)	ניחוח (5-1)	חיי מדף לאחר 4 ימים
רעננה		16.1	חמצמץ	קטן	3.0	3.0	1.0	מוצק
21	11.9	11.8	מעט מאוד	בינוני	4.0	3.0	3.0	רך
28	11.7	12.5	חמוץ	בינוני	3.0	3.0	3.0	רך
311	11.7	11.2	מעט	גדול	4.0	4.0	3.0	רך מאוד
303	11.3	10.9	חמוץ	בינוני גדול	3.0	3.0	2.0	מוצק
309	10.5	10.4	חמצמץ	קטן	3.0	4.0	2.0	מוצק מאוד
208	10.1	10.5	חמוץ	קטן	3.0	4.0	2.0	מוצק מאוד
25		11.6	חמצמץ	קטן	4	4	1	רך
241	9.7	11.9	חמצמץ	בינוני	3.0	4.0	2.0	מוצק מאוד
123	12.7	11.3	חמוץ	בינוני	3.0	5.0	3.0	מוצק מאוד
45		15.5	חמצמץ	בינוני	4.0	3.0	2.0	רך מאוד
120	12.6	13.8	חמצמץ	גדול	4.0	3.0	3.0	רך
22		17.8	חמוץ	בינוני	3	3.5	2	רך מאוד
310	9.8	16.5	חמוץ	בינוני	3.0	5.0	3.0	מוצק מאוד
97	9.2	18.7	חמצמץ	בינוני	4.0	3.0	3.0	מוצק
233	13.2	18.5	חמצמץ	בינוני	4.0	3.0	3.0	רך מאוד
320	13.2	16.1	מעט	בינוני גדול	5.0	4.0	4.0	רך
75	15.5	15.1	חמצמץ	קטן	3.0	3.0	3.0	רך מאוד
162		16.0	חמצמץ		4.0	2.0	2.0	רך מאוד
224	11.0	13.0	חמוץ	בינוני	3.0	3.0	3.0	רך מאוד
34		15.4	חמצמץ	בינוני	3.0	3.0	4.0	רך מאוד
176	13.6	11.9	חמצמץ	בינוני	3.0	3.0	2.0	מוצק
322	13.1	12.5	חמוץ	בינוני	3.0	4.0	3.0	רך מאוד
223	11.2	11.3	חמוץ	בינוני	2.0	3.0	2.0	מוצק מאוד
152	13.2		חמצמץ	קטן	5.0	3.5	4.5	מוצק
394		13.4	חמצמץ		4	5	2	רך מאוד
337								
51		18.0	מעט		5	3	4	מוצק
182		15.9	חמצמץ		4	3	4	מוצק
280		16.1	מעט	בינוני	4	2	3	רך
261		20.0	מעט		5	3	4	רך מאוד
63		13.8	מעט		4	3	3	מוצק מאוד
327		12.1	חמצמץ	בינוני	4	4	2	רך
358		18.5	מעט		5	3	4	מוצק
8		17.0	מעט		4	3	3	רך מאוד
81		13.0	מעט	בינוני	4	3	2	רך
338		13.2	חמצמץ	בינוני	4	4	1	מוצק
375		14.3	חמצמץ	בינוני	4	3	2	רך
291		15.3	מעט		4	3	3	רך
226		13.7	חמוץ		3	5	2	מוצק מאוד
117								
12								
235								

ע
א
י
ם
א
ע
י
ר
י
ם